

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ –
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ & ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

1. Επιχειρηματικότητα – Αγωγή Σταδιοδρομίας –
Γνωριμία με Επαγγέλματα

Ελλάδα μου, η χώρα μου!!!

Χαρίκλεια Μπούτα

Φιλοσοφία – Σκοπιμότητα προγράμματος

Το πρόγραμμα Ελλάδα μου, η χώρα μου!!! απευθύνεται σε μαθητές της Δ΄, Ε΄, και ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου και έχει σκοπό την προβολή – τη διαφήμιση του τόπου ή της χώρας όπου οι μαθητές/τριες ζουν, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Οι μαθητές είναι μέλη ενός τουριστικού πρακτορείου και αναλαμβάνουν τον σχεδιασμό ενός ταξιδιού της επιλογής τους στον τόπο που ζουν ή σε ένα μέρος της επιλογής τους στην Ελλάδα.

Εντάσσεται στη θεματική ενότητα «Δημιουργώ και Καινοτομώ» και συγκεκριμένα στην υποθεματική ενότητα «Επιχειρηματικότητα – Αγωγή Σταδιοδρομίας – Γνωριμία με τα Επαγγέλματα». Αξιοποιείται η διδακτική προσέγγιση της καθοδηγούμενης συνεργατικής και ανακαλυπτικής μάθησης καθώς και η μέθοδος project..

Επίσης, προτείνεται η συνεργατική στρατηγική «παιχνίδι ρόλων» (role playing) ώστε οι μαθητές να εργαστούν σε ομάδες, να αναλάβουν συγκεκριμένους ρόλους και να προβάλουν τον τόπο όπου ζουν αξιοποιώντας ποικίλους τρόπους και ψηφιακά μέσα.

Οι μαθητές συνεργάζονται στο πλαίσιο ενός διαθεματικού σεναρίου και βιώνουν την εμπειρία της μάθησης συμμετέχοντας ενεργά. Αξιοποιούνται ε τα μαθήματα των ΤΠΕ και των Εικαστικών και οι μαθητές αναπτύσσουν δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4Cs) καθώς εμπλέκονται στις δραστηριότητες των εργαστηρίων. Σαν αποτέλεσμα αναπτύσσουν δεξιότητες κριτικής σκέψης, επικοινωνίας, συνεργασίας και δημιουργικότητας. Επίσης, αναπτύσσουν δεξιότητες τεχνολογίας καθώς δημιουργούν ψηφιακές αφίσες και βίντεο. Επιπροσθέτως, αναπτύσσουν δεξιότητες διαχείρισης και δημιουργίας ψηφιακών μέσων, δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών καθώς και δεξιότητες πλάγιας σκέψης καθώς δημιουργούν, παράγουν και εφαρμόζουν τη νέα γνώση μέσω των τεχνών.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Οι μαθητές πρέπει να έχουν βασικές δεξιότητες χρήσης των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. Συγκεκριμένα, πρέπει να γνωρίζουν να πλοηγούνται στο διαδίκτυο και να αναζητούν την πληροφορία μέσω των μηχανών αναζήτησης, να την αποδελτιώνουν και να την επεξεργάζονται.

Το παρόν σενάριο συνδέεται διαθεματικά με το μάθημα των Εικαστικών και των ΤΠΕ.

Το απαιτούμενο υλικό είναι φύλλα εργασίας τα οποία θα φωτοτυπηθούν και θα δοθούν στους μαθητές. Επίσης, απαιτείται δίκτυο στο σχολείο και εργαστήριο πληροφορικής.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης. Κάθε εργαστήριο θα αναπτύσσεται σε ένα φύλλο Α4 με βάση τη ρουμπρίκα του Παραρτήματος (1 σελίδα ανά εργαστήριο = 7 σελίδες)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2021-2022
Θεματική	1. Δημιουργώ και Καινοτομώ – Δημιουργική Σκέψη και πρωτοβουλία	Υποθεματική	Επιχειρηματικότητα – Αγωγή Σταδιοδρομίας – Γνωριμία με Επαγγέλματα
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ του Δημοτικού Σχολείου		
Τίτλος	Ελλάδα μου, η χώρα μου!!!		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<p>Δεξιότητες μάθησης (4Cs): επικοινωνίας, κριτικής σκέψης, συνεργασίας, δημιουργικότητας</p> <p>Δεξιότητες τεχνολογίας: δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων, ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών</p> <p>Δεξιότητες πλάγιας σκέψης: δημιουργικής, παραγωγικής και ολιστικής σκέψης, εφαρμογές</p>		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	υποθεματική «2. Επιχειρηματικότητα – Αγωγή Σταδιοδρομίας – Γνωριμία με Επαγγέλματα»		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Καλλιεργούν δεξιότητες Επικοινωνίας - Καλλιεργούν δεξιότητες συνεργασίας - Αναπτύσσουν δεξιότητες κριτικής σκέψης 	<p>«Ελλάδα μου, η χώρα μου!!!» - Ας γνωριστούμε, για να συνεργαστούμε...</p> 	<p>Οι μαθητές ενημερώνονται και συζητούν με τον εκπαιδευτικό για τη βασική ιδέα του σεναρίου με τίτλο «Ελλάδα μου, η χώρα μου!!!» Στο πλαίσιο αυτό οι μαθητές της τάξης θα εργαστούν σε ομάδες και η κάθε ομάδα θα αποτελεί ένα Ταξιδιωτικό Γραφείο το οποίο διοργανώνει ταξίδια στον τόπο που ζουν ή μαθητές ή σε κάποιο άλλο μέρος της επιλογής τους στην Ελλάδα. Η χώρα μας είναι όμορφη και μοναδική και πρέπει να διαφημιστεί η κάθε γωνιά της με τον καλύτερο δυνατό τρόπο!</p> <p>Οι μαθητές θα αναλάβουν σε ομάδες συγκεκριμένους ρόλους και συγκεκριμένες εργασίες αφού η κάθε ομάδα θα αναλάβει τη διοργάνωση ενός ταξιδιού (Ταξιδιωτικό Γραφείο Α, Ταξιδιωτικό Γραφείο Β, κ.λπ.)</p> <p>Τα μέλη των ομάδων αλλά και οι ομάδες μεταξύ τους πρέπει να συνεργαστούν και για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο να γνωριστούν μεταξύ τους καλύτερα ώστε να συμμετάσχουν όλοι τους ενεργά και να εκφράσουν τη δημιουργικότητά τους στο μέγιστο.</p> <p>Μέσω του εργαστηρίου αυτού γίνεται σύνοψη και αποδοχή συμβολαίου ώστε να τηρηθούν οι κανόνες - συμφωνίες για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής συνεργασίας.</p>

Οι μαθητές:

- Αναπτύσσουν δεξιότητες συνεργασίας
- Αναπτύσσουν δεξιότητες επικοινωνίας
- Αναπτύσσουν δεξιότητες κριτικής σκέψης
- Αναπτύσσουν δεξιότητες αναζήτησης, αποδελτίωσης και οργάνωσης της πληροφορίας από τα ψηφιακά μέσα
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων τεχνολογίας
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης των ψηφιακών μέσων.

Τα υπέροχα ταξίδια!!

Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες και καλούνται να δώσουν ένα όνομα στο Ταξιδιωτικό Γραφείο στο οποίο εργάζονται.

Στη συνέχεια, η κάθε ομάδα συμπληρώνει το Φύλλο Εργασίας 1 προκειμένου να σκεφτεί βασικά στοιχεία της διοργάνωσης ενός ταξιδιού (π.χ., περιοχές, πόλεις, ιστορικά σημεία, κ.λπ). Αξιοποιούν το λογισμικό google earth και δημιουργούν σε αυτό το ταξίδι που έχουν αποφασίσει.

Το εργαστήριο αυτό προτείνεται να γίνει στο εργαστήριο Πληροφορικής. Η κάθε ομάδα εργάζεται σε έναν υπολογιστή. Εναλλακτικά, στην τάξη, οι μαθητές σε ομάδες και εργάζονται με laptop ή tablet εάν το σχολείο μπορεί να τους τα παρέχει.

Οι μαθητές:

- Αναπτύσσουν δεξιότητες συνεργασίας
- Αναπτύσσουν δεξιότητες επικοινωνίας
- Αναπτύσσουν δεξιότητες κριτικής σκέψης
- Αναπτύσσουν δεξιότητες δημιουργικότητας
- Αναπτύσσουν δεξιότητες σχεδιασμού
- Ανάπτυξη συνδυαστικών δεξιοτήτων ψηφιακής τεχνολογίας
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης των ψηφιακών μέσων.

**Δημιουργία
ταξιδιωτικού
φυλλαδίου και
αφίσας**

Η κάθε ομάδα – το κάθε Ταξιδιωτικό Γραφείο αναλαμβάνει τη δημιουργία διαφημιστικού φυλλαδίου με τις πληροφορίες του προτεινόμενου ταξιδιού καθώς και τη δημιουργία διαφημιστικής αφίσας για το ταξίδι. Οι ομάδες αξιοποιούν το Φύλλο Εργασίας 2. Το διαφημιστικό φυλλάδιο δημιουργείται αξιοποιώντας το λογισμικό επεξεργασίας κειμένου (word) και η αφίσα δημιουργείται με σχετικό ελεύθερο λογισμικό. Όταν οι μαθητές ολοκληρώσουν τις εργασίες τους τις εκτυπώνουν και τις αναρτούν στη γωνιά των εργαστηρίων που έχουν δημιουργήσει για τον σκοπό αυτό.

<p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αναπτύσσουν δεξιότητες συνεργασίας - Αναπτύσσουν δεξιότητες επικοινωνίας - Αναπτύσσουν δεξιότητες κριτικής σκέψης - Αναπτύσσουν δεξιότητες δημιουργικότητας και παραγωγής υλικού - Ανάπτυξη συνδυαστικών δεξιοτήτων ψηφιακής τεχνολογίας - Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης των ψηφιακών μέσων. 	<p style="text-align: center;">Δημιουργία διαφημιστικού βίντεο</p> <div style="text-align: center;"> </div>	<p>Οι μαθητές σε ομάδες – Ταξιδιωτικό Γραφείο αναλαμβάνουν τη δημιουργία ενός βίντεο προκειμένου να διαφημίσουν τον τόπο τους ή κάποιο μέρος της Ελλάδας μέσα από το ταξίδι που έχουν οργανώσει.</p> <p>Αρχικά οργανώνουν το περιεχόμενο του βίντεο συμπληρώνοντας το Φύλλο Εργασίας 3. Στη συνέχεια, προχωρούν στη δημιουργία βίντεο αξιοποιώντας προτεινόμενο ελεύθερο λογισμικό.</p> <p>Ο εκπαιδευτικός συντονίζει τη διαδικασία και οι μαθητές δημιουργούν.</p> <p>Οι μαθητές ολοκληρώνουν τη δραστηριότητα στο μάθημα των ΤΠΕ ή τη συνεχίζουν και την ολοκληρώνουν στο σπίτι.</p>
--	--	--

Οι μαθητές:

- Αναπτύσσουν δεξιότητες συνεργασίας
- Αναπτύσσουν δεξιότητες επικοινωνίας
- Αναπτύσσουν δεξιότητες γραπτού δημοσιογραφικού λόγου
- Αναπτύσσουν δεξιότητες δημιουργικότητας
- Αναπτύσσουν δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων
- Δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών.

Τα ταξίδια που
σας
προτείνουμε!!!

Οι μαθητές σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό της τάξης αλλά και τον εκπαιδευτικό της Πληροφορικής αποφασίζουν τη δημιουργία σχετικής ανάρτησης στην ιστοσελίδα του σχολείου

Η ανάρτηση εκτός από το κείμενο, το διαφημιστικό φυλλάδιο με το πρόγραμμα του ταξιδιού και την αφίσα, μπορεί να περιλαμβάνει φωτογραφικό υλικό της όλης διαδικασίας, αξιοποιώντας ελεύθερο λογισμικό δημιουργία ebook.

Οι μαθητές συντονίζονται από τον εκπαιδευτικό της τάξης αλλά κυρίως για τη συγκεκριμένη δράση από τον εκπαιδευτικό της Πληροφορικής.

<p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αναπτύσσουν δεξιότητες αναστοχασμού σε ζητήματα συνεργασίας, επικοινωνίας και απόκτησης νέων γνώσεων. 	<p>Αυτοαξιολόγηση - ετεροαξιολόγηση</p> 	<p>Γίνεται συζήτηση σε επίπεδο τάξης την οποία συντονίζει ο εκπαιδευτικός της τάξης για την μαθησιακή εμπειρία όπως την βίωσαν οι μαθητές/τριες στο πλαίσιο των εργαστηρίων.</p> <p>Δίνονται ρουμπρίκα αυτοαξιολόγησης, των μαθητών/τριών καθώς και ρουμπρίκα ετεροαξιολόγησης μεταξύ των μελών των ομάδων, της προόδου τους και της ανάπτυξης δεξιοτήτων κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων.</p> <p>Επιπλέον, η δημιουργία ατομικού ή συνεργατικού portfolio (όπου συγκεντρώνουν τα φύλλα εργασίας, τα post it κ.λπ.) δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές/τριες να έχουν μια επιπλέον εικόνα της προόδου που έχουν αναπτύξει κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων.</p>
--	--	---

Οι μαθητές:

- Καλλιεργούν δεξιότητες Επικοινωνίας
- Καλλιεργούν δεξιότητες συνεργασίας
- Αναπτύσσουν δεξιότητες κριτικής σκέψης
- Αναπτύσσουν δεξιότητες λήψης αποφάσεων

**Αναστοχασμός και
προτάσεις
επέκτασης**

Οι μαθητές με τον εκπαιδευτικό της τάξης συζητούν και αναστοχάζονται σχετικά με τη μαθησιακή εμπειρία των εργαστηρίων.

Στη συνέχεια συζητούν και αποφασίζουν όλοι μαζί για δράσεις διάχυσης και επέκτασης του σεναρίου στο οποίο συμμετείχαν κατά τη διάρκεια των 7 εργαστηρίων.

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

1. Προτείνεται το πρόγραμμα Google Earth: <https://www.google.com/earth/>
2. Προτείνεται το ελεύθερο λογισμικό: https://www.canva.com/el_gr/
3. Προτείνεται το ελεύθερο λογισμικό δημιουργίας ηλεκτρονικού βιβλίου: <https://bookcreator.com/>
4. Προτείνεται το ελεύθερο Web 2.0 εργαλείο Padlet: <https://el.padlet.com/>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Προτείνεται η συνεργασία με τοπικούς φορείς π.χ. Δήμος προκειμένου να γίνει διάχυση του προγράμματος.

Επίσης, προτείνεται συνεργασίας με Ταξιδιωτικό Γραφείο της περιοχής προκειμένου οι μαθητές να επικοινωνήσουν και να ενημερωθούν περισσότερο για το αντικείμενο μιας τέτοιας επιχείρησης.

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Η αξιολόγηση του προγράμματος υλοποιείται σε όλη τη διάρκειά του. Ως μέθοδος αξιολόγησης προτείνεται η περιγραφική αξιολόγηση η οποία θα εστιάζει στις δεξιότητες ζωής (4Cs), τις ψηφιακές δεξιότητες αλλά και σε δεξιότητες πλάγιας σκέψης (δημιουργώντας και παράγοντας) οι οποίες αποτελούν κεντρικούς άξονες των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων.

Μπορεί να χρησιμοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς φύλλα προόδου των μαθητών, ρουμπρίκα που αξιολογεί το βαθμό επιτυχίας στην απόκτηση δεξιοτήτων, υλικό των μαθητών για τη δημιουργία του ατομικού τους portfolio, παρατηρήσεις και καταγραφές.

Οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα φύλλα αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης προκειμένου να αναστοχαστούν σε σχέση με την πρόδό τους κατά την εμπλοκή τους στα εργαστήρια.

Ως δραστηριότητες διάχυσης, προτείνεται ανάρτηση στην ιστοσελίδα του σχολείου όπως περιγράφεται στο 5ο εργαστήριο. Επίσης, προτείνεται η προβολή των εργαστηρίων στο πλαίσιο εκδηλώσεων του σχολείου, του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων και της ευρύτερης τοπικής κοινωνίας (ή στο πλαίσιο διαδικτυακών εκδηλώσεων εφόσον υπάρχουν περιορισμοί π.χ. λόγω πανδημίας).

Σημειώσεις:

Προτείνεται η συνεργασία με τους γονείς και κηδεμόνες προκειμένου να υποστηριχθεί η συγκέντρωση των υλικών για τις μακέτες ή προκειμένου να ολοκληρωθούν εργασίες που μπορεί να έχουν ανατεθεί στους μαθητές για το σπίτι στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των εργαστηρίων.

Προτείνεται επίσης, η συμμετοχή των παιδιών σε σχετικούς διαγωνισμούς.

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων (3-5 φύλλα)

1^ο Εργαστήριο: «Ελλάδα μου, η χώρα μου!!!» - Ας γνωριστούμε, για να συνεργαστούμε...

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εισαγωγή των μαθητών στην ιδέα του σεναρίου με τίτλο «Ελλάδα μου, η χώρα μου!!!», η δημιουργία ομάδων, η σύνταξη του συμβολαίου των ομάδων και η κατανομή ρόλων και εργασιών.

Ενδεικτική διάρκεια εργαστηρίου: 2 διδακτικές ώρες

1^η Δραστηριότητα: Προετοιμασία - Εισαγωγή στην ιδέα του σεναρίου.

Ο εκπαιδευτικός ενημερώνει τους μαθητές για τη βασική ιδέα του σεναρίου. Οι μαθητές καλούνται να σχηματίσουν ομάδες και να γίνουν μέλη ενός Τουριστικού Γραφείου το οποίο διοργανώνει εκδρομές στον τόπο τους ή και σε οποιοδήποτε άλλο μέρος της Ελλάδας.

Γίνεται συζήτηση σχετικά με το ποιοι εργάζονται σε ένα Τουριστικό Γραφείο αλλά κυρίως συζητάτε το γιατί κάποιος επισκέπτεται ένα Τουριστικό Γραφείο και τι θα τον έκανε να το επιλέξει. Οι απαντήσεις των μαθητών γράφονται στον πίνακα ακολουθώντας τη στρατηγική του καταγισμού ιδεών.

Οι απαντήσεις συζητούνται και οι μαθητές καταθέτουν τις προσωπικές τους εμπειρίες σχετικά με την εικόνα ενός Τουριστικού Γραφείου αλλά και σχετικά με το τι το χαρακτηρίζει. π.χ. διαφημιστικά φυλλάδια, ιστοσελίδα, κ.λπ. .

2^η Δραστηριότητα: Δημιουργία ομάδων ειδικών – Το συμβόλαιο της ομάδας

Οι μαθητές καλούνται σε μια κόλα Α4, αφού γράψουν το όνομά τους, να απαντήσουν στο ερώτημα: «Αν ήσασταν ιδιοκτήτης ενός Τουριστικού Γραφείου σε ποια ή ποιες περιοχή/ές της Ελλάδας θα θέλατε να διοργανώσετε κάποια ταξίδια;

Ο εκπαιδευτικός αφού συγκεντρώσει τα φύλλα των παιδιών τα ξαναμοιράζει ώστε το κάθε παιδί να έχει το φύλλο ενός άλλου συμμαθητή του. Οι μαθητές κάθονται σε κύκλο και παρουσιάζει τον συμμαθητή/τρια του ανάλογα με το φύλλο που έχει στα χέρια του. Μέσα από αυτή τη δραστηριότητα αναδεικνύονται κοινές ή διαφορετικές επιθυμίες των παιδιών για τα ταξίδια που θα επιθυμούσαν να οργανώσουν.

Ο εκπαιδευτικός εξηγεί στα παιδιά ότι με βάση κυρίως τις κοινές επιθυμίες τους θα σχηματιστούν οι παρακάτω ομάδες:

Ομάδα 1: Ταξιδιωτικό Γραφείο Α

Ομάδα 2: Ταξιδιωτικό Γραφείο Β

Ομάδα 3: Ταξιδιωτικό Γραφείο Γ

Ομάδα 4: Ταξιδιωτικό Γραφείο Δ

Ομάδα 5: Ταξιδιωτικό Γραφείο Ε

Στη συνέχεια, συζητάτε το συμβόλαιο των ομάδων. Είναι πολύ σημαντικό τα μέλη της κάθε ομάδας να ακολουθούν βασικούς κανόνες – συμφωνίες συνεργασίας και επικοινωνίας προκειμένου να εμπλέκονται όλοι ενεργά, να αλληλοεπιδρούν με σεβασμό και να ολοκληρώσουν τις εργασίες που θα τους ανατεθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Το συμβόλαιο διαμορφώνεται με ανοιχτή συζήτηση από όλους (μαθητές εκπαιδευτικός), την οποία συντονίζει ο εκπαιδευτικός. Οι τελικοί κανόνες συμφωνίες γράφονται σε χαρτόνι, υπογράφονται από όλους και αναρτώνται σε ορατό από όλους σημείο της τάξης ειδικά διαμορφωμένο για τα εργαστήρια.

Στο πλαίσιο του αναστοχασμού οι μαθητές/τριες γράφουν σε ένα μικρό χαρτάκι (post it) μια λέξη ή μια μικρή φράση που να αντιστοιχεί στο τι έμαθαν από το εργαστήριο αυτό και το «παίρνουν» μαζί τους για το επόμενο εργαστήριο.

2^ο Εργαστήριο: Τα Ταξιδιωτικά Γραφεία διοργανώνουν υπέροχα ταξίδια!!!

Σκοπός του εργαστηρίου είναι οι μαθητές να γνωρίσουν τρόπους διαφήμισης και προώθησης ενός προϊόντος δημιουργώντας ένα διαφημιστικό φυλλάδιο.

Ενδεικτική διάρκεια εργαστηρίου: 2 διδακτικές ώρες (προτείνεται αξιοποίηση του εργαστηρίου στα μαθήματα των Εικαστικών και των ΤΠΕ)

Οι μαθητές αρχικά καλούνται να δώσουν ένα όνομα στο Ταξιδιωτικό Γραφείο στο οποίο είναι ιδιοκτήτες. Η κάθε ομάδα συζητά και προτείνει ένα όνομα.

Η κάθε ομάδα προκειμένου να εργαστεί και να προτείνει ιδέες οργάνωσης ενός ταξιδιού πρέπει να σκεφτεί τρόπους διαφήμισης του ταξιδιού αυτού. Η συζήτηση εστιάζει αρχικά στη δημιουργία ενός διαφημιστικού φυλλαδίου.

Για το σκοπό αυτό οι ομάδες συζητούν και συμπληρώνουν το Φύλλο Εργασίας 1 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1) προκειμένου να σκεφτούν και να οργανώσουν τη δημιουργία ενός φυλλαδίου.

Για τη συμπλήρωση του Φύλλου Εργασίας 1 μπορούν να πλοηγηθούν στα διάφορα μέρη της Ελλάδας μέσω του ελεύθερου λογισμικού google earth (<https://www.google.com/earth/>).

Μπορούν επίσης να δημιουργήσουν την πρόταση του ταξιδιού τους μέσω της επιλογής του google earth «Έργα». Το «Έργο» της κάθε ομάδας μπορεί να εκτυπωθεί και να αναρτηθεί σε σημείο της τάξης ειδικά διαμορφωμένο για τα συγκεκριμένα εργαστήρια.

Αφού η κάθε ομάδα συμπληρώσει το Φύλλο Εργασίας 1 που της αντιστοιχεί και δημιουργήσει το αντίστοιχο έργο στο google earth, στη συνέχεια συζητούν στην ολομέλεια τις ερωτήσεις που συμπλήρωσαν και τις απαντήσεις τους.

Οι μαθητές αρχίζουν να διαμορφώνουν την ιδέα της δημιουργίας ενός διαφημιστικού φυλλαδίου.

Στο πλαίσιο του αναστοχασμού οι μαθητές/τριες γράφουν σε ένα μικρό χαρτάκι (post it) μια λέξη ή μια μικρή φράση που να αντιστοιχεί στο τι έμαθαν από το εργαστήριο αυτό και το «παίρνουν» μαζί τους για το επόμενο εργαστήριο.

3^ο Εργαστήριο: Δημιουργία διαφημιστικού φυλλαδίου και αφίσας.

Σκοπός του εργαστηρίου είναι οι μαθητές να δημιουργήσουν διαφημιστικό φυλλάδιο για το ταξίδι που έχουν σχεδιάσει.

Ενδεικτική διάρκεια εργαστηρίου: 2 διδακτικές ώρες (Προτείνεται αξιοποίηση του εργαστηρίου στο μάθημα των Εικαστικών και των ΤΠΕ).

Οι μαθητές σε ομάδες επιχειρούν τη δημιουργία ενός διαφημιστικού φυλλαδίου ανάλογα με το ταξίδι που έχουν σκεφτεί αξιοποιώντας το πρόγραμμα επεξεργασίας

κειμένου (Word). Εδώ γράφεται βήμα-βήμα όλο το ταξίδι (Φύλλο Εργασίας 2 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1)

Επίσης, με τη βοήθεια και του εκπαιδευτικού της Πληροφορικής αξιοποιούν ένα από τα ελεύθερα λογισμικά π.χ. το https://www.canva.com/el_gr/ προκειμένου να δημιουργήσουν μια διαφημιστική αφίσα.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα προτείνεται να πραγματοποιηθεί στο εργαστήρι πληροφορικής ώστε η κάθε ομάδα να έχει διαθέσιμο έναν υπολογιστή. Ο εκπαιδευτικός της τάξης ή ο εκπαιδευτικός της Πληροφορικής συντονίζει τη διαδικασία και βοηθά τα παιδιά στην εξοικείωσή τους με το λογισμικό δημιουργίας αφίσας.

Ο εκπαιδευτικός μπορεί επίσης να αξιοποιήσει όποιο ελεύθερο λογισμικό δημιουργίας αφίσας επιθυμεί ή γνωρίζει.

Αφού δημιουργήσουν το διαφημιστικό έντυπο και την αφίσα, η κάθε ομάδα αναρτά τις εργασίες της στη γωνιά των εργαστηρίων.

Στο πλαίσιο του αναστοχασμού οι μαθητές/τριες γράφουν σε ένα μικρό χαρτάκι (post it) μια λέξη ή μια μικρή φράση που να αντιστοιχεί στο τι έμαθαν από το εργαστήριο αυτό και το «παίρνουν» μαζί τους για το επόμενο εργαστήριο.

4^ο Εργαστήριο: Δημιουργία διαφημιστικού βίντεο

Σκοπός του εργαστηρίου είναι οι μαθητές να δημιουργήσουν ένα βίντεο προκειμένου να διαφημίσουν τον τόπο/τους τόπους του ταξιδιού που οργάνωσαν.

Ενδεικτική διάρκεια εργαστηρίου: 2 διδακτικές ώρες (Προτείνεται αξιοποίηση του εργαστηρίου στο μάθημα των ΤΠΕ και στο μάθημα των Εικαστικών).

Οι μαθητές σε ομάδες σκέφτονται και συζητούν σχετικά με το περιεχόμενο του βίντεο που καλούνται να δημιουργήσουν.

Συμπληρώνουν το Φύλλο Εργασίας 3 προκειμένου να οργανώσουν τη δουλειά τους.

Αφού το συμπληρώσουν συζητούν και αποφασίζουν τι θα φέρουν την επόμενη φορά μαζί τους προκειμένου να αρχίσουν τη διαδικασία δημιουργίας του βίντεο.

Για τη δημιουργία βίντεο μπορεί να αξιοποιηθεί π.χ. το ελεύθερο λογισμικό <https://www.canva.com/>

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα πρέπει επίσης να πραγματοποιηθεί στο εργαστήρι πληροφορικής ώστε η κάθε ομάδα να έχει διαθέσιμο έναν υπολογιστή. Ο εκπαιδευτικός

της τάξης ή ο εκπαιδευτικός της Πληροφορικής συντονίζει τη διαδικασία και βοηθά τα παιδιά στην εξοικείωσή τους με το λογισμικό δημιουργίας βίντεο.

Ο εκπαιδευτικός μπορεί επίσης να αξιοποιήσει όποιο ελεύθερο λογισμικό δημιουργίας βίντεο επιθυμεί ή γνωρίζει.

Στο πλαίσιο του αναστοχασμού οι μαθητές/τριες γράφουν σε ένα μικρό χαρτάκι (post it) μια λέξη ή μια μικρή φράση που να αντιστοιχεί στο τι έμαθαν από το εργαστήριο αυτό και το «παίρνουν» μαζί τους για το επόμενο εργαστήριο.

5^ο Εργαστήριο: Τα ταξίδια που σας προτείνουμε!

Σκοπός του εργαστηρίου είναι οι μαθητές να δημιουργήσουν ανάρτηση στην ιστοσελίδα του σχολείου τους προβάλλοντας τα ταξίδια που έχουν δημιουργήσει.

Ενδεικτική διάρκεια εργαστηρίου: 2 διδακτικές ώρες (Προτείνεται αξιοποίηση του εργαστηρίου και στο μάθημα των ΤΠΕ).

Αφού οι μαθητές ολοκληρώσουν και τη δημιουργία βίντεο ετοιμάζουν σχετική ανάρτηση στην ιστοσελίδα του σχολείου τους.

Η κάθε ομάδα συντάσσει σχετικό κείμενο, και αναρτά το φυλλάδιο με το πρόγραμμα του ταξιδιωτικού προορισμού, την αφίσα και το βίντεο.

Η ανάρτηση μπορεί επίσης, να περιέχει φωτογραφίες όλης της διαδικασίας.

Εναλλακτικά προτείνεται η δημιουργία e-book με στιγμιότυπα από τα 7 εργαστήρια αξιοποιώντας το ελεύθερο λογισμικό e-book creator (<https://bookcreator.com/>)

Στο πλαίσιο του αναστοχασμού οι μαθητές/τριες γράφουν σε ένα μικρό χαρτάκι (post it) μια λέξη ή μια μικρή φράση που να αντιστοιχεί στο τι έμαθαν από το εργαστήριο αυτό και το «παίρνουν» μαζί τους για το επόμενο εργαστήριο.

6^ο Εργαστήριο: Αυτοαξιολόγηση – ετεροαξιολόγηση

Σκοπός του εργαστηρίου είναι οι μαθητές να εισαχθούν στη διαδικασία αυτοαξιολόγησης αλλά και ετεροαξιολόγησης.

Ενδεικτική διάρκεια εργαστηρίου: 1 διδακτική ώρα

Αρχικά γίνεται συζήτηση προκειμένου να αξιολογηθεί η εμπλοκή των μαθητών στη μαθησιακή εμπειρία των εργαστηρίων. Η συζήτηση μπορεί να πάρει τη μορφή δομημένων συνεντεύξεων σε επίπεδο ομάδων αλλά και κοινοποίησής της στην ολομέλεια της τάξης.

Στη συνέχεια δίνονται ρουμπρίκα αυτοαξιολόγησης, των μαθητών/τριών καθώς και ρουμπρίκα ετεροαξιολόγησης μεταξύ των μελών των ομάδων, της προόδου τους και της ανάπτυξης δεξιοτήτων κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων.

Επιπλέον, η δημιουργία ατομικού ή συνεργατικού portfolio (όπου συγκεντρώνουν τα φύλλα εργασίας, τα post it κ.λπ.) δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές/τριες να έχουν μια επιπλέον εικόνα της προόδου που έχουν αναπτύξει κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων.

7^ο Εργαστήριο: Αναστοχασμός – και προτάσεις επέκτασης

Σκοπός του εργαστηρίου είναι οι μαθητές με το δάσκαλό τους, να αναστοχαστούν πάνω στην όλη εμπειρία των εργαστηρίων και να συζητήσουν πιθανούς τρόπους διάχυσης στην ευρύτερη κοινωνία των δράσεων που ολοκλήρωσαν.

Ενδεικτική διάρκεια εργαστηρίου: 1 διδακτική ώρα

Οι μαθητές εργάζονται πάλι σε ομάδες, συζητούν, και η κάθε ομάδα κάνει τις προτάσεις της για επιπλέον δράσεις επέκτασης της μαθησιακής εμπειρίας που είχαν.

Για παράδειγμα θα μπορούσαν να προτείνουν αντίστοιχες δράσεις που συνδέονται και με τη διαφήμιση ενός άλλου ταξιδιού.

Επίσης, στο πλαίσιο του εργαστηρίου αυτού θα μπορούσε να συζητηθούν και να προταθεί η επίσκεψη σε ένα Τουριστικό Γραφείο της περιοχής τους προκειμένου οι μαθητές να πάρουν συνέντευξη από όσους εργάζονται εκεί και να ενημερωθούν περαιτέρω για σχετικά θέματα που μπορεί να τους ενδιαφέρουν.

Τέλος, θα μπορούσαν να συζητηθούν και επιπλέον δράσεις διάχυσης. Είναι πολύ σημαντικό να ακούσουμε τους μαθητές μας και να οργανώσουμε πιθανότατα επιπλέον δράσεις διάχυσης με βάση τις προτάσεις τους.

Στο πλαίσιο του αναστοχασμού οι μαθητές/τριες γράφουν σε ένα μικρό χαρτάκι (post it) μια λέξη ή μια μικρή φράση που να αντιστοιχεί στο τι έμαθαν από το εργαστήριο αυτό και το «παίρνουν» μαζί τους για το επόμενο εργαστήριο.

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Φύλλα Προόδου Μαθητή/Μαθήτριας (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3)

Έκθεση προόδου μαθητή/τριας σε ατομικό επίπεδο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4)

Έκθεση προόδου μαθητή/τριας σε επίπεδο τάξης/τμήματος (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5)

Ρουμπρικές αποτίμησης δεξιοτήτων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6)

Ατομικό ή Συνεργατικό portfolio που θα συμπεριλαμβάνει το υλικό όλων των δράσεων. Για παράδειγμα, τα φύλλα εργασίας των ομάδων, φωτογραφικό υλικό, τα σχέδια των ομάδων, τα post it., κ.λπ. (π.χ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2).

Αντίστοιχα, όλο το υλικό των συγκεκριμένων εργαστηρίων, θα μπορούσε να αναρτηθεί σε επίπεδο ομάδων υπό τη μορφή πίνακα ανακοινώσεων, αξιοποιώντας το ελεύθερο λογισμικό padlet (<https://el.padlet.com/>)

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (έως 2 σελίδες)

ΦΥΛΛΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Μπορώ να συνεργαστώ με τους συμμαθητές μου/συμμαθήτριές μου;				
Μπορώ να χρησιμοποιώ το λογισμικό δημιουργίας αφίσας ;				
Μπορώ να χρησιμοποιώ το				

λογισμικό δημιουργίας βίντεο;				
Μπορώ να χρησιμοποιώ το λογισμικό google earth;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Έμαθα αρκετές πληροφορίες για το πώς να δημιουργώ αφίσα και βίντεο προκειμένου να διαφημίζω ένα προϊόν.	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Συμμετείχα ενεργά και πάντα με σεβασμό στην ομάδα μου για την δημιουργία της αφίσας;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Συμμετείχα ενεργά και πάντα με σεβασμό στην ομάδα μου για τη δημιουργία του βίντεο;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Έχω συμμετάσχει ενεργά στην δημιουργία ανάρτησης στο blog του σχολείου;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Πιστεύω ότι σε κάθε ομάδα βοήθησα και δούλεψα όσο καλύτερα μπορούσα;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ

ΦΥΛΛΟ ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Μπόρεσαν τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας να συνεργαστούν με τους συμμαθητές μου/συμμαθήτριές μου;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Μπόρεσαν τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας να χρησιμοποιήσουν το λογισμικό δημιουργίας αφίσας ;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Μπόρεσαν τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας να χρησιμοποιήσουν το λογισμικό δημιουργίας βίντεο;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Μπόρεσαν τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας να χρησιμοποιήσουν το λογισμικό google earth;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Μπόρεσαν τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας να μάθουν αρκετές πληροφορίες	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ

για το πώς να δημιουργούν αφίσες και βίντεο προκειμένου να διαφημίζουν ένα προϊόν.				
Συμμετείχαν τα υπόλοιπα μέλη ενεργά και πάντα με σεβασμό στην ομάδα μας για την δημιουργία της αφίσας;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Συμμετείχαν τα υπόλοιπα μέλη ενεργά και πάντα με σεβασμό στην ομάδα μας για τη δημιουργία του βίντεο;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Συμμετείχαν τα υπόλοιπα μέλη ενεργά και πάντα με σεβασμό στην ομάδα μας στην εργασία ανάρτησης στο blog του σχολείου;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Πιστεύω ότι σε κάθε ομάδα όλα τα μέλη της βοήθησαν και δούλεψαν όσο καλύτερα μπορούσαν;	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Οι μαθητές θα συγκεντρώσουν στο ατομικό ή συνεργατικό portfolio τους τα φύλλα εργασίας που συμπλήρωσαν στο πλαίσιο των δράσεων των εργαστηρίων, καθώς και όλο το υλικό που συγκέντρωσαν (π.χ. αφίσες, φυλλάδιο φωτογραφίες, κείμενα, κ.λπ.).

Προτείνεται η δημιουργία εξώφυλλου και περιεχομένων του portfolio προκειμένου η αξιοποίησή του να είναι εύχρηστη (π.χ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2).

Βίντεο (ένα πρωτότυπο βίντεο επίδειξης υποδειγματικής διδασκαλίας ή επιμορφωτικής παρουσίασης του εργαστηρίου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

ΟΜΑΔΑ :

ΟΝΟΜΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ:.....

Τίτλος ταξιδιού:

Περιγράψτε το ταξίδι που αποφασίσατε να οργανώσετε:

α) Σε ποια περιοχή της Ελλάδας θα είναι; Ποιες πόλεις ή χωριά ή τοποθεσίες θα περιλαμβάνει;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

β) Τι σημαντικό έχουν τα μέρη που επιλέξατε για να ενδιαφέρουν ένα επισκέπτη ή έναν τουρίστα;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

ΟΜΑΔΑ :
ΟΝΟΜΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ:.....

Τίτλος ταξιδιού:

1^η μέρα

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2^η μέρα

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3^η μέρα

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3

ΟΜΑΔΑ :
ΟΝΟΜΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ:.....

Τίτλος ταξιδιού:

Ποια μέρη αποφασίζω ότι θα περιέχει το βίντεο;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Εκτός από τοποθεσίες θα περιέχει κάτι άλλο; Π.χ. σημαντικά ιστορικά μνημεία, σκηνές από τη ζωή των ανθρώπων, κ.λπ.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Τι άλλο πρέπει να σκεφτώ; Π.χ. μουσική επένδυση;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

PORTFOLIO ΜΑΘΗΤΗ

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
	Σχέδιο Δράσης του Τμήματος
	portfolio μαθητή-μαθήτριας
<p>ΠΟΙΟΣ/ΠΟΙΑ ΕΙΜΑΙ</p>	
Όνομα	
Επώνυμο	
Τμήμα	
Τάξη	
<p>ΤΟ ΜΟΤΟ ΜΟΥ: ΜΙΑ ΦΡΑΣΗ ΠΟΥ ΜΕ ΕΚΦΡΑΖΕΙ</p>	
<p>Ζωγραφίζω τον εαυτό μου ή βάζω μια φωτογραφία μου</p>	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΥΛΙΚΟ 1^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
- ΥΛΙΚΟ 2^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
- ΥΛΙΚΟ 3^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
- ΥΛΙΚΟ 4^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
- ΥΛΙΚΟ 5^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
- ΥΛΙΚΟ 6^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
- ΥΛΙΚΟ 7^{ου} ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Φύλλα εργασίας, αφίσες, φυλλάδια και φωτογραφικό υλικό των δράσεων σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο ανά εργαστήριο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Εργαστήρια Δεξιοτήτων - Φύλλο Προόδου Μαθητή/Μαθήτριας:																				
Σχολικό Έτος:				Σχολείο:				Τάξη:				Τμήμα:								
				Θεματικός κύκλος Α΄				Θεματικός κύκλος Β΄				Θεματικός κύκλος Γ΄				Θεματικός κύκλος Δ΄				
Χρονικό διάστημα:																				
Εκπαιδευτικός:																				
Διαβαθμίσεις				1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
Δεξιότητες Μάθησης																				
Συνεργασία	Δεξιότητες Συνεργασίας																			
	Δεξιότητες Επίλυσης συγκρούσεων																			
Επικοινωνία	Γλωσσικές, επικοινωνιακές & πολυγλωσσικές δεξιότητες																			
	Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης																			
Δημιουργικότητα	Αυτεπάρκεια																			
	Ανεκτικότητα																			
	Δεξιότητες Αυτόνομης Μάθησης																			
Κριτική Σκέψη	Γνώση & κριτική κατανόηση του εαυτού																			
	Γνώση & κριτική κατανόηση του γλώσσας & επικοινωνίας																			
	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου																			
				1^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας				2^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας				3^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας				4^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας				
Διαβαθμίσεις				Αρχόμενη				Αναπτυσσόμενη				Ικανοποιητική				Εξαιρετική				
Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα (ο μαθητής/η μαθήτρια)				εκτελεί απλές εργασίες, με βοήθεια, ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις, δραστηριότητα καθοδήγησης				καταβάλλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα				αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα				Εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γενίκευση, μεταφέρει την εκδηλούμενη δεξιότητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει ολόπλευρα στη δραστηριότητα, βοηθά και άλλους σε εργασίες				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Έκθεση Προόδου Μαθητή/τριας				
Σχολική Μονάδα	Εκπαιδευτικός	Τάξη/ Τμήμα	Χρονική περίοδος	Σχολικό έτος
Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας:				
Διαβαθμίσεις: Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα				
	[1] Αρχόμενη: ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις σε δραστηριότητα καθοδήγησης	[2] Αναπτυσσόμενη: καταβάλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα	[3] Ικανοποιητική: αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα	[4] Εξαιρετική: εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γενίκευση, μεταφέρει την εκδηλούμενη δεξιότητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει ολόπλευρα στη δραστηριότητα
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα			
Κριτική σκέψη	Δεξιότητες κριτικής και αναλυτικής σκέψης			
	Γνώση και κριτική κατανόηση του εαυτού			
	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου			
	Γνώση & κριτική κατανόηση γλώσσας & επικοινωνίας			
Επικοινωνία	Δεξιότητες ακρόασης και ενημέρωσης			
	Δεξιότητες ενσυναίσθησης			
	Γλωσσικές, επικοινωνιακές και πολυγλωσσικές δεξιότητες			
Συνεργασία	Δεξιότητες ευελιξίας και προσαρμοστικότητας			
	Δεξιότητες συνεργασίας			
	Δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων			
Δημιουργικότητα	Αυτεπάρκεια			
	Ανεκτικότητα στην αμφισημία			

Δεξιότητες αυτόνομης μάθησης			
------------------------------	--	--	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

Έκθεση Προόδου Μαθητή/τριας				
Σχολική Μονάδα:		Σχολικό έτος:		
Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας:				
Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτικού:				
Τάξη/Τμήμα:				
Α] Αποτύπωση της αξιολόγησης του/της μαθητή/τριας στην τάξη/στο τμήμα				
Κριτήρια		Παρατηρήσεις		
Δημιουργικότητα, κριτική σκέψη, διαχείριση πληροφορίας, λήψη αποφάσεων, επίλυση προβλήματος				
Συμμετοχή, συνεργασία, ανάληψη πρωτοβουλιών, επικοινωνία, αυτονομία				
Β] Αποτύπωση της αξιολόγησης του/της μαθητή/τριας ως προς τις δεξιότητες του εργαστηρίου				
Κριτήρια	*] Μη ικανοποιητικά ή λίγες φορές	**] Μέτρια ή αρκετές φορές	***] Καλά ή πολλές φορές	****] Πολύ καλά ή σχεδόν πάντα
επικοινωνία				
συνεργασία				
δημιουργικότητα				
κριτική σκέψη				
παραγωγική σκέψη				
ολιστική σκέψη				
Δεξιότητες επιχειρηματικότητας				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

ΔΕΙΚΤΕΣ 4CS

ΣΧΟΛΕΙΟ	Σχολικό Έτος:
Χρονικό διάστημα :	
Εκπαιδευτικός: ΤΑΞΗ/ΤΜΗΜΑ	
ΟΝ ΜΑΘΗΤΗ	

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ		ΔΕΙΚΤΕΣ	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
Ικανότητα 8 (4Cs δημιουργική κότητα)	Αυτεπάρκεια	Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να κατανοεί διάφορα θέματα				
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι μπορεί να υλοποιεί τις δραστηριότητες που έχει σχεδιάσει				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιλύει τα περισσότερα προβλήματα εφόσον καταβάλλει την αναγκαία προσπάθεια				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιτυγχάνει καλά αποτελέσματα όταν αναλαμβάνει να επιτελέσει ένα καθήκον				
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι οι δύσκολες καταστάσεις ξεπερνιούνται				
		Εκφράζει πίστη ότι μπορεί να αναλαμβάνει τις ενέργειες που απαιτούνται για την επίτευξη κάποιου στόχου				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να εργάζεται με αποτελεσματικότητα				
		Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να ξεπερνά τα εμπόδια κατά την επιδίωξη ενός στόχου				
		Εκφράζει τη βεβαιότητα ότι είναι σε θέση να αλλάξει, εφόσον το επιθυμεί				
		Δείχνει σιγουριά για τη λήψη αποφάσεων				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση για την αντιμετώπιση νέων προκλήσεων				
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι αντεπεξέρχεται καλά στις μεταβαλλόμενες συνθήκες				

		Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να επιλέγει τις κατάλληλες μεθόδους για την εκπλήρωση διαφόρων καθηκόντων			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση στην ικανότητά του/της για επιτυχία			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι έχει την ικανότητα να επιτυγχάνει στα περισσότερα καθήκοντα που αναλαμβάνει			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να εκτελεί ποιοτική εργασία			
		Παραμένει σίγουρος/η για τις ικανότητές του/της όταν τον/την αμφισβητούν			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να βασίζεται στις ικανότητές του/της να αντεπεξέρχεται με ηρεμία στις δυσκολίες			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να παίρνει αποφάσεις για τον καλύτερο τρόπο διαχείρισης ενός προβλήματος			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιτυγχάνει τους στόχους του/της στη ζωή			
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι συνολικά, στη ζωή του/της, είναι ένα πολύ αποτελεσματικό άτομο			
		Δείχνει να αισθάνεται ασφαλής ως προς τις ικανότητές του/της να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της ζωής			
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι ξέρει να χειρίζεται απρόβλεπτες καταστάσεις χάρη στην επινοητικότητα του/της			
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να διαχειρίζεται αποτελεσματικά απρόσμενα γεγονότα			
Ικανότητα 9 (4cs Δημιουργικότητα)	Ανεκτικότητα στην αμφισημία	Συνεργάζεται καλά με άλλους ανθρώπους που έχουν πολλές διαφορετικές απόψεις			
		Δείχνει ότι μπορεί να είναι επιφυλακτικός/ή στην κρίση του/της για άλλους ανθρώπους			
		Αλληλεπιδρά θετικά χωρίς να γνωρίζει με βεβαιότητα τις σκέψεις			

	και τα συναισθήματα του άλλου			
	Αισθάνεται άνετα με διαφορετικών ειδών ανθρώπους			
	Εκφράζει προθυμία να επανεξετάζει αντιφατικές ή ελλιπείς πληροφορίες χωρίς να τις απορρίπτει αυτομάτως ή να συνάγει βεβιασμένα συμπεράσματα			
	Αντιλαμβάνεται αμφίσημες καταστάσεις			
	Δέχεται να αναλαμβάνει καθήκοντα που απαιτούν την αντιμετώπιση άγνωστων ή ασυνήθιστων καταστάσεων			
	Επιδιώκει συζητήσεις με ανθρώπους των οποίων οι ιδέες και οι αξίες διαφέρουν από τις δικές του/της			
	Νιώθει άνετα σε μη οικείες καταστάσεις			
	Αντιμετωπίζει την αβεβαιότητα με θετικό και εποικοδομητικό τρόπο			
	Αντεπεξέρχεται καλά σε απρόβλεπτες καταστάσεις			
	Τα βγάζει πέρα με διφορούμενες καταστάσεις			
	Όταν καλείται να επιλέξει τον τρόπο αντιμετώπισης μιας συγκεκριμένης κατάστασης, είναι ικανός/ή να χρησιμοποιεί εναλλακτικά δύο ή περισσότερες πολιτισμικές οπτικές			
	Δέχεται να αντιμετωπίζει καταστάσεις ή ζητήματα αμφίσημα			
	Αποδέχεται την έλλειψη σαφήνειας			
	Εκφράζει προθυμία για ανοχή της αβεβαιότητας			
	Νιώθει άνετα όταν του/της συμβαίνουν πράγματα με τα οποία δεν είναι εξοικειωμένος/η			
	Καλωσορίζει το ενδεχόμενο αμφισβήτησης των ιδεών και αξιών			

		του/της				
		Απολαμβάνει την πρόκληση να επιλύει διφορούμενα ζητήματα				
		Χαίρεται να αντιμετωπίζει περίπλοκες καταστάσεις				
		Αισθάνεται άνετα όταν διαχειρίζεται διφορούμενες καταστάσεις				
Ικανότητα 10 (4cs Δημιουργική κότητα)	Δεξιότητες Αυτόνομης Μάθησης	Δείχνει ότι μπορεί να εντοπίζει πηγές μάθησης (π.χ. ανθρώπους, βιβλία, διαδίκτυο)				
		Ζητά διευκρινίσεις από τρίτους σχετικά με καινούργιες πληροφορίες, όποτε χρειάζεται				
		Ολοκληρώνει μόνος/η τα καθήκοντα μάθησης				
		Εντοπίζει αυτά που ήδη γνωρίζει και όσα δεν γνωρίζει				
		Μπορεί να εντοπίζει μόνος/η τα κενά στις γνώσεις του/της				
		Μπορεί να εντοπίζει σχετικές πηγές πληροφοριών για να εκπληρώσει ένα καθήκον μάθησης				
		Μπορεί να συλλέγει αποτελεσματικά πληροφορίες χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές και πηγές				
		Χρησιμοποιεί κατάλληλα εργαλεία και τεχνολογίες πληροφόρησης για να ανακαλύπτει νέες πληροφορίες				
		Επιδεικνύει την ικανότητά του/της να αναζητά πληροφορίες μόνος/η				
		Αναζητά πληροφορίες από διάφορες πηγές				
		Εκφράζει προθυμία να μαθαίνει καινούργια πράγματα μόνος/η				
		Αναπτύσσει τις ιδέες του/της συλλέγοντας πληροφορίες				
		Μπορεί να αποκτά γνώσεις σχετικά με καινούργια θέματα με ελάχιστη επιτήρηση				
		Μπορεί να αξιολογεί την ποιότητα της δικής του/της δουλειάς				
		Μπορεί να εντοπίζει πληροφορίες συναφείς				

		με τις προσωπικές και ακαδημαϊκές ανάγκες και τα ενδιαφέροντά του/της			
		Μπορεί να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τις τεχνολογίες πληροφοριών ώστε να βρίσκει, να ερευνά, να οργανώνει και να ενσωματώνει πληροφορίες			
		Μπορεί να αξιοποιεί γνώσεις από διάφορα αντικείμενα/τομείς μάθησης			
		Μπορεί να επιλέγει μόνος/η υλικό, πόρους και δραστηριότητες εκμάθησης			
		Μπορεί να παρακολουθεί την πρόοδο του/της για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του/της			
		Αναζητά νέες ευκαιρίες για μάθηση			
		Ξαναδιαβάζει ένα καινούργιο υλικό μετά από μια πρώτη ανάγνωση για να βεβαιωθεί ότι το έχει κατανοήσει σωστά			
		Μπορεί να επιλέγει τις πιο αξιόπιστες από τις διαθέσιμες πηγές πληροφόρησης ή συμβουλών			
		Δείχνει ικανός/ή να παρακολουθεί, να καθορίζει, να ιεραρχεί και να ολοκληρώνει τα καθήκοντά του/της χωρίς άμεση εποπτεία			
		Διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον χρόνο του/της για να επιτυγχάνει τους μαθησιακούς στόχους του/της			
		Μπορεί να αξιολογεί μόνος/η την αξιοπιστία των πηγών πληροφόρησης ή συμβουλών			
		Παρακολουθεί την πρόοδο του/της στην εκμάθηση νέων πληροφοριών			
Ικανότητα 12(4Cs επικοινωνία)	Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης	Ακούει προσεκτικά τους άλλους			
		Παρακολουθεί τις χειρονομίες των ομιλητών και συνολικά τη γλώσσα του σώματος για να μπορεί να διαπιστώνει το			

		νόημα των λόγων τους				
		Μπορεί να ακούει αποτελεσματικά ώστε να αποκρυπτογραφεί τα νοήματα και τις προθέσεις του άλλου				
		Δίνει προσοχή σε όσα οι άλλοι υπονοούν αλλά δεν λένε				
Ικανότητα 13(4Cs επικοινωνία)	Ενσυναίσθηση	Μπορεί να αναγνωρίζει πότε ένας σύντροφος χρειάζεται τη βοήθειά του/της				
		Εκφράζει τη συμπαράστασή του/της για τα δεινά που βλέπει να συμβαίνουν σε άλλους				
		Λαμβάνει υπόψη του/της τα συναισθήματα των άλλων όταν παίρνει αποφάσεις				
		Διατυπώνει την άποψη ότι όταν συλλογίζεται ανθρώπους σε άλλες χώρες, συμμερίζεται τις χαρές και τις λύπες τους				
Ικανότητα 14 (4Cs συνεργασία)	Ευελιξία και προσαρμοστικότητα	Αναγνωρίζει επακριβώς τα αισθήματα των άλλων, ακόμη κι όταν αυτοί δεν θέλουν να τα φανερώσουν				
		Αλλάζει τις απόψεις του/της, εφόσον του/της αποδείξουν με λογικά επιχειρήματα ότι κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο				
		Προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις επιστρατεύοντας μια καινούργια δεξιότητα				
		Μπορεί να αλλάζει αποφάσεις που έχει λάβει εφόσον αυτό καθίσταται αναγκαίο λόγω των συνεπειών τους				
		Προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις εφαρμόζοντας τις γνώσεις του/της με διαφορετικό τρόπο				
Ικανότητα 15(4Cs επικοινωνία)	Γλωσσικές, επικοινωνιακές και πολυγλωσσικές δεξιότητες	Μπορεί να τροποποιεί τη συμπεριφορά του/της ώστε αυτή να εναρμονίζεται με άλλους πολιτισμούς				
		Μπορεί να εκφράζει τις σκέψεις του/της για ένα πρόβλημα				
		Ζητά από τους ομιλητές να επαναλάβουν κάτι που δεν του/της είναι ξεκάθαρο				
		Κάνει ερωτήσεις που δείχνουν ότι έχει				

		κατανοήσει τις θέσεις των άλλων				
		Μπορεί να μεσολαβεί γλωσσικά σε διαπολιτισμικές ανταλλαγές κάνοντας μετάφραση, διερμηνεία ή παρέχοντας διευκρινίσεις				
		Μπορεί να αποφεύγει με επιτυχία τις διαπολιτισμικές παρανοήσεις				
Ικανότητα 16(4Cs συνεργασίας)	Δεξιότητες συνεργασίας	Οικοδομεί θετικές σχέσεις με άλλους ανθρώπους σε μια ομάδα				
		Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, συμβάλλει στην ομαδική εργασία στον βαθμό που του/της αναλογεί				
		Προσπαθεί να επιτυγχάνει συναίνεση ώστε να εκπληρώνει τους στόχους της ομάδας				
		Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, ενημερώνει τους άλλους για τυχόν συναφείς ή χρήσιμες πληροφορίες				
Ικανότητα 17 (4Cs συνεργασίας)	Δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων	Εμπνέει ενθουσιασμό στα μέλη της ομάδας ώστε να επιτυγχάνονται οι κοινοί στόχοι				
		Μπορεί να επικοινωνεί με σεβασμό με τα εμπλεκόμενα στη σύγκρουση μέρη				
		Μπορεί να βρίσκει εναλλακτικές λύσεις για την επίλυση των συγκρούσεων				
		Μπορεί να στηρίζει άλλους στην επίλυση συγκρούσεων βοηθώντας τους να κατανοούν τις διαθέσιμες επιλογές				
		Μπορεί να ενθαρρύνει τις αντιμαχόμενες πλευρές να ακούνε προσεκτικά η μία την άλλη και να μοιράζονται τις έγνοιες και τις ανησυχίες τους				
Ικανότητα 18 (4Cs κριτική σκέψη)	Γνώση και κριτική κατανόηση του εαυτού	Καταφεύγει τακτικά στην επικοινωνία για να συνεισφέρει στην επίλυση διαπροσωπικών συγκρούσεων				
		Μπορεί να περιγράφει τα κίνητρά του/της				

		Μπορεί να περιγράψει τους τρόπους με τους οποίους οι σκέψεις και τα συναισθήματά του/της επηρεάζουν τη συμπεριφορά του/της				
		Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τις αξίες και τις πεποιθήσεις του/της				
		Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τον εαυτό του/της από πολλές διαφορετικές σκοπιές				
Ικανότητα 19 (4Cs κριτική σκέψη)	Γνώση και κριτική κατανόηση γλώσσας και επικοινωνίας	Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τα συναισθήματα και τα αισθήματά του/της σε πολλές διαφορετικές καταστάσεις				
Ικανότητα 20 (4Cs κριτική σκέψη)	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου: πολιτική, δίκαιο, ανθρώπινα δικαιώματα, κουλτούρα, πολιτισμοί, θρησκείες, ιστορία, μέσα ενημέρωσης, οικονομίες, περιβάλλον, βιωσιμότητα	Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά την εξελισσόμενη φύση του πλαισίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη διαρκή ανάπτυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε διαφορετικές περιοχές του κόσμου				